EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.5.2022
COM(2022) 606 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Německa na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2022

{SWD(2022) 606 final} - {SWD(2022) 640 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Německa na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2022

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241[3], kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, vstoupilo v platnost dne 19. února 2021. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. Přispívá k hospodářskému oživení a k provádění udržitelných a prorůstových reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace, a současně zvyšuje odolnost ekonomik členských států a jejich potenciální růst. Pomáhá rovněž posílit udržitelné veřejné finance a podnítit růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost [byl] dne [XX.] června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

(2) Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2022. Analýza náležitě zohlednila společný závazek, který byl v květnu 2021 znovu potvrzen na sociálním

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

summitu v Portu a který spočívá v pokračujícím provádění evropského pilíře sociálních práv vyhlášeného Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 25. března 2022 potvrdila priority roční analýzy udržitelného růstu 2022 Evropská rada. Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Německo uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum[4]. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Rada přijala dne 5. dubna 2022, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2022, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a kterou Rada přijala dne 14. března 2022.

(3) Po celosvětové pandemii došlo k invazi Ruska na Ukrajinu a tato událost významně změnila geopolitickou a hospodářskou situaci. Ekonomiky členských států invazi pocítily například v podobě zdražení energií a potravin a slabších vyhlídek na růst. Vyšší ceny energií zatěžují zejména nejzranitelnější domácnosti, jež čelí energetické chudobě nebo jsou touto chudobou ohroženy. Evropská unie rovněž zažívá bezprecedentní příliv uprchlíků z Ukrajiny. Za těchto okolností byla dne 4. března 2022 poprvé uplatněna směrnice o dočasné ochraně[5], na jejímž základě mohou osoby vysídlené z Ukrajiny oprávněně pobývat v EU a získávají přístup na trh práce, jakož i ke vzdělávání a odborné přípravě, zdravotní péči, bydlení a sociálnímu zabezpečení.

(4) Ve světle rychle se měnící hospodářské a geopolitické situace se evropský semestr v roce 2022 vrací k široké koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti, přičemž se vyvíjí v souladu s požadavky na provádění Nástroje pro oživení a odolnost, jak je uvedeno v roční analýze udržitelného růstu 2022. Pro plnění priorit politik v rámci evropského semestru má zásadní význam provádění přijatých plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší všechna relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v cyklech semestru 2019 a 2020 nebo přinejmenším jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019 a 2020 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241, a relevantní jsou i veškerá doporučení pro jednotlivé země vydaná do dne předložení upraveného plánu.

(5) Od března 2020 je aktivována obecná úniková doložka[6]. Ve svém sdělení ze dne 3. března 2021[7] Komise také vyjádřila názor, že by rozhodnutí o deaktivaci nebo dalším uplatňování obecné únikové doložky mělo vycházet z celkového posouzení stavu ekonomiky, přičemž hlavním kvantitativním kritériem by měla být úroveň hospodářské činnosti v EU nebo v eurozóně ve srovnání s úrovní před krizí (konec roku 2019). Zvýšená nejistota a silná rizika nepříznivého hospodářského vývoje v souvislosti s válkou v Evropě, bezprecedentní růst cen energií a pokračující narušení dodavatelského řetězce odůvodňují prodloužení obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu do roku 2023.

---

4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy(Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

5 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1).

6 Sdělení Komise Radě o aktivaci obecné únikové doložky v rámci Paktu o stabilitě a růstu, Brusel, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

7 Sdělení Komise Radě – Rok od vypuknutí pandemie COVID-19 – reakce v oblasti fiskální politiky, Brusel, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

(6) V souladu s přístupem uvedeným ve stanovisku Rady ze dne 18. června 2021 k programu stability na rok 2021 se nastavení fiskální politiky v současné době nejlépe měří změnou primárních výdajů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů), s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších zdrojů EU, ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu[8]. Nad rámec celkového nastavení fiskální politiky je taktéž věnována pozornost vývoji primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů[9] (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a investic, aby se posoudilo, zda je vnitrostátní fiskální politika obezřetná a zda její skladba přispívá k udržitelnému oživení v souladu se zelenou a digitální transformací.

(7) Dne 2. března 2022 přijala Komise sdělení, které poskytuje obecné pokyny pro provádění fiskální politiky v roce 2023 a jehož cílem je podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států, a tím posílit koordinaci politik[10]. Komise konstatovala, že na základě makroekonomického výhledu zimní prognózy z roku 2022 by se přechod od celkové podpůrné orientace fiskální politiky v období 2020–2022 k obecně neutrální souhrnné orientaci fiskální politiky v roce 2023 jevil jako přiměřený, avšak současně je připravena reagovat na vyvíjející se hospodářskou situaci. Komise oznámila, že fiskální doporučení pro rok 2023 pro jednotlivé členské státy by měla být i nadále diferencována a měla by zohledňovat možné efekty přelévání mezi jednotlivými zeměmi. Komise vyzvala členské státy, aby tyto pokyny zohlednily ve svých programech stability a konvergenčních programech. Komise se zavázala, že bude pozorně sledovat hospodářský vývoj a v případě potřeby své politické pokyny upraví, a to nejpozději v rámci jarního balíčku evropského semestru koncem května 2022.

(8) Pokud jde o fiskální pokyny poskytnuté dne 2. března 2022, fiskální doporučení pro rok 2023 zohledňují zhoršený hospodářský výhled, zvýšenou nejistotu a další rizika nepříznivého vývoje a vyšší inflaci ve srovnání se zimní prognózou. V kontextu těchto úvah musí fiskální reakce rozšířit veřejné investice do ekologické a digitální transformace a energetické bezpečnosti a udržet kupní sílu nejzranitelnějších domácností, aby zmírnila dopad zvýšení cen energií a pomohla omezit sekundární inflační tlaky prostřednictvím cílených a dočasných opatření; fiskální politika musí zůstat pružná, aby se mohla přizpůsobovat rychle se vyvíjejícím okolnostem, a musí být pro jednotlivé země diferencována v závislosti na jejich fiskální a hospodářské situaci, a to i pokud jde o expozici krizi a příliv vysídlených osob z Ukrajiny.

(9) Dne 28. dubna 2021 předložilo Německo Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v

---

8 Odhady týkající se nastavení fiskální politiky a jejích složek v tomto doporučení jsou odhady Komise založené na předpokladech, z nichž vychází prognóza Komise z jara 2022. Odhady Komise týkající se střednědobého potenciálního růstu nezahrnují pozitivní dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a mohou podpořit potenciální růst.

9 Nefinancovaných z grantů z Nástroje pro oživení a odolnost ani z dalších fondů EU.

10 Sdělení Komise Radě: Pokyny v oblasti fiskální politiky pro rok 2023, Brusel, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

příloze V uvedeného nařízení. Dne 13. července 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Německa[11]. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, že Německo uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Uspokojivé splnění předpokládá, že nedošlo ke zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.

(10) Německo předložilo svůj národní program reforem na rok 2022 dne 2. května 2022 a svůj program stability z roku 2022 dne 27. dubna 2022, v souladu se lhůtou stanovenou v článku 4 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2022 rovněž zprávy, které Německo dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.

(11) Dne 23. května 2022 zveřejnila Komise zprávu o Německu[12] pro rok 2022. Posoudila pokrok, který Německo učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019, 2020 a 2021, a na základě srovnávacího přehledu oživení a odolnosti zhodnotila, jak Německo provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Německu poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a o nové a vyvíjející se výzvy včetně těch, jež vyplývají z ruské invaze na Ukrajinu. Posoudila rovněž pokrok Německa při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(12) Komise v případě Německa provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 23. května 2022 zveřejnila jeho výsledky[13]. Komise dospěla k závěru, že Německo se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Zranitelná místa souvisejí zejména s přetrvávajícím vysokým přebytkem běžného účtu, který odráží omezené investice v poměru k úsporám a má přeshraniční význam.

(13) Dne 27. dubna 2022 předložilo Německo nový návrh rozpočtového plánu na rok 2022. Komise k uvedenému plánu vydala stanovisko v souladu s článkem 7 nařízení (EU) č. 473/2013.

(14) Dne 23. května 2022 vydala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 SFEU. Tato zpráva se zabývala rozpočtovou situací Německa, neboť jeho schodek sektoru vládních institucí překročil v roce 2021 referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě. Zpráva dospěla k závěru, že kritérium schodku není splněno. V souladu se sdělením ze dne 2. března 2022 Komise nenavrhla zahájení nových postupů při nadměrném schodku na jaře 2022 a na podzim 2022 znovu posoudí, zda je vhodné navrhnout zahájení postupů při nadměrném schodku.

(15) Dne 20. července 2020 Rada Německu doporučila, aby v letech 2020 a 2021 v souladu s obecnou únikovou doložkou přijalo veškerá nutná opatření k účinnému zvládnutí pandemie, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Rovněž Německu doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice a zajištění udržitelnosti

[11] Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Německa (ST 10158/2021; ST 10158/2021 ADD).

[12] COM(2022) 607 final, 23.5.2022.

[13] COM(2022) 600 final a SWD(2022) 629 final, 23.5.2022.

dluhu při souběžném zvyšování investic. V roce 2021 se schodek veřejných financí Německa podle údajů potvrzených Eurostatem snížil ze 4,3 % HDP v roce 2020 na 3,7 % v roce 2021. Reakce Německa v oblasti fiskální politiky podpořila hospodářské oživení v roce 2021, přičemž dočasná mimořádná podpůrná opatření se zvýšila z 2,7 % HDP v roce 2020 na 4,2 % v roce 2021. Opatření přijatá Německem v roce 2021 jsou v souladu s doporučením Rady ze dne 20. července 2020. Diskreční opatření přijatá vládou v letech 2020 a 2021 byla převážně dočasné povahy nebo byla doprovázena kompenzačními opatřeními. Zároveň některá z diskrečních opatření přijatých vládou v období 2020–2021 nebyla dočasná ani nebyla doprovázena kompenzačními opatřeními a spočívala zejména ve zvýšení rodinných přídavků, jako jsou přídavky na dítě a nezdanitelné přídavky na děti, jakož i ve zvýšených možnostech odpisů. Hrubý veřejný dluh v roce 2021 činil podle údajů potvrzených Eurostatem 69,3 %.

(16) Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce programu stability z roku 2022 vycházejí, je v roce 2022 příznivý a následně realistický. Vláda předpokládá růst reálného HDP o 3,6 % v roce 2022 a o 2,3 % v roce 2023. Pro srovnání, prognóza Komise z jara 2022 očekává nižší růst reálného HDP o 1,6 % v roce 2022 a obdobně o 2,4 % v roce 2023. Tento rozdíl je způsoben zejména různými termíny uzávěrky projekcí, které v případě programu stability předcházely zahájení ruské válečné agrese proti Ukrajině, kdy byl ještě výhled růstu na rok 2022 optimističtější. Ve svém programu stability z roku 2022 vláda očekává, že celkový schodek státního rozpočtu bude v roce 2022 činit i nadále 3,75 % HDP a v roce 2023 se sníží na 2 % HDP. Obdobná úroveň v roce 2022 odráží zejména pokračující mimořádná opatření vyvolaná pandemií, zvýšené výdaje na obranu a opatření proti zvýšeným cenám energií v reakci na válku na Ukrajině spolu s dodatečnými výdaji a investicemi do zelené transformace. Podle tohoto programu by měl poměr veřejného dluhu k HDP klesnout v roce 2022 na 66,75 % a v roce 2023 na 65,75%. Na základě politických opatření známých k datu uzávěrky prognózy předpokládá prognóza Komise z jara 2022 schodek veřejných financí v roce 2022 ve výši 2,5 % HDP a v roce 2023 ve výši 1,0 % HDP. Tento schodek je nižší než schodek, který je v programu stability pro rok 2022 předpokládán pro roky 2022 a 2023, a to zejména v důsledku mírně nižších projekcí daňových příjmů na základě opatrných výpočtů z listopadu 2021 a optimističtějších očekávání týkajících se provádění dotací a veřejných investic v rámci programu. Prognóza Komise z jara 2022 očekává obdobný poměr veřejného dluhu k HDP, a to 66,4 % v roce 2022 a jeho snížení na 64,5 % v roce 2023. Rozdíl je způsoben podobným rozdílem v prognóze schodku.

Na základě prognózy Komise z jara 2022 se odhaduje střednědobý (desetiletý průměr) růst potenciálního produktu ve výši 1,1 %. V tomto odhadu však není zahrnut dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které by mohly potenciální hospodářský růst Německa podpořit.

(17) V roce 2022 vláda postupně ukončila většinu opatření přijatých v reakci na krizi COVID-19, a tudíž se předpokládá, že dočasná mimořádná podpůrná opatření se sníží z 4,2 % HDP v roce 2021 na 1,2 % v roce 2022. Schodek veřejných financí je ovlivněn opatřeními přijatými proti hospodářskému a sociálnímu dopadu zvýšení cen energií, která jsou v prognóze Komise z jara 2022 odhadována na 0,7 % HDP v roce 2022, a očekává se, že budou postupně ukončena v roce 2023[14]. Tato opatření zahrnují

[14] Tyto údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na tato opatření přijatá od podzimu 2021, včetně běžných příjmů a výdajů, jakož i případných opatření v oblasti kapitálových výdajů.

především cílenou dotaci na náklady na vytápění; pokrok při rušení odvodu za energii z obnovitelných zdrojů (*EEG-Umlage*); pokrok při zvýšení příspěvku na dojíždění (*Pendlerpauschale*); snížení energetické daně z pohonných hmot na dobu tří měsíců; jednorázovou paušální platbu ceny energií (*Energiepreispauschale*) a doplatek na každé dítě; jednorázovou paušální platbu příjemcům sociální pomoci; měsíční jízdenku na místní veřejnou dopravu za sníženou cenu na dobu tří měsíců. Tato opatření byla oznámena jako dočasná. Pokud by však ceny energií zůstaly zvýšené i v roce 2023, mohla by některá z těchto opatření platit i nadále. Některá z těchto opatření nejsou cílená, zejména zvýšení příspěvku na dojíždění a snížení energetické daně z pohonných hmot. Schodek veřejných financí ovlivňují také náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny, jejichž výši prognóza Komise z jara 2022 odhaduje na 0,1 % HDP v roce 2022 a 0,2% v roce 2023[15], a také výdaje na obranu zvýšené o 0,4 % HDP v roce 2022 a o 0,5 % v roce 2023.

(18) Dne 18. června 2021 Rada Německu doporučila, aby v roce 2022[16] zachovalo podpůrné nastavení fiskální politiky, mimo jiné s pomocí impulsu dodaného Nástrojem pro oživení a odolnost, a zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rovněž Německu doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu, a aby zároveň posilovalo investice s cílem podpořit růstový potenciál.

(19) Na základě prognózy Komise z jara 2022 a informací obsažených v programu stability Německa z roku 2022 se v roce 2022 očekává podpůrné nastavení fiskální politiky ve výši –1,6 % HDP v souladu s doporučením Rady[17]. Německo plánuje soustavně podporovat oživení tím, že bude využívat Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic podle doporučení Rady. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z příspěvků Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších zdrojů EU k hospodářské činnosti zůstane v porovnání s rokem 2021 stabilní. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 podle projekcí expanzivní povahu a bude činit 0,2 procentního bodu[18]. Německo má proto podle doporučení Rady v úmyslu zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 expanzivní povahu a bude činit 1,5 procentního bodu. Tento významný příspěvek expanzivní povahy zahrnuje dodatečný vliv opatření, která mají řešit hospodářské a sociální dopady zvýšení cen energií (0,7 % HDP), jakož i náklady na poskytnutí dočasné

---

15 Předpokládá se, že celkový počet osob vysídlených z Ukrajiny do EU do konce roku 2022 postupně dosáhne 6 milionů a jejich zeměpisné rozložení se odhaduje na základě velikosti stávající diaspory, relativního počtu obyvatel přijímajícího členského státu a skutečného rozložení osob vysídlených z Ukrajiny v EU k březnu 2022. Pokud jde o rozpočtové náklady na osobu, odhady vycházejí z mikrosimulačního modelu Euromod Společného výzkumného střediska Komise a zohledňují jak peněžní transfery, na které mohou mít lidé nárok, tak i věcné dávky, jako je vzdělávání a zdravotní péče.

16 Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 18).

17 Záporné (kladné) znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému (příliš nízkému) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní (utlumující) fiskální politiku.

18 U ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů se předpokládá restriktivní příspěvek ve výši 0,1 procentního bodu HDP.

ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP), přičemž se předpokládá, že k růstu čistých běžných výdajů přispějí také dodatečné výdaje na zelenou transformaci dávky (0,2 % HDP).

(20) V roce 2023 se v prognóze Komise z jara 2022 počítá s nastavením fiskální politiky ve výši 0,6 % HDP za předpokladu, že nedojde ke změně politiky[19]. Předpokládá se, že Německo bude v roce 2023 i nadále využívat příspěvky Nástroje pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení. Kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti se podle projekcí oproti roku 2022 zvýší o 0,1 procentního bodu HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 podle projekcí expanzivní povahu a bude činit 0,1 procentního bodu[20]. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 utlumující povahu a bude činit 0,7 procentního bodu. To zahrnuje dopad postupného ukončování opatření řešících zvýšené ceny energií (0,7 % HDP) a dodatečné náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,05 % HDP) ve srovnání s rokem 2022.

(21) V programu stability z roku 2022 se očekává, že schodek veřejných financí bude postupně klesat až na 1,75 % HDP v roce 2024 a na 1 % do roku 2025. Tyto projekce předpokládají zvýšení veřejných příjmů jako procentní podíl HDP, přičemž veřejné výdaje vyjádřené jako procento HDP by měly zůstat relativně stabilní. Podle programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP se do roku 2025 sníží, konkrétně v roce 2024 klesne na 65,75 % a v roce 2025 se sníží na 65 %. Na základě analýzy Komise se rizika udržitelnosti dluhu ve střednědobém horizontu jeví jako nízká.

(22) V příštích letech bude Německo značně ovlivněno stárnutím obyvatel a stále napjatější situací na trhu práce. Zákonem stanovený věk odchodu do důchodu v roce 2031 dosáhne 67 let, zajištění udržitelnosti důchodového systému v dlouhodobém výhledu však vyžaduje další změny. S ohledem na stále napjatější situaci na trhu práce budou zapotřebí silnější pobídky k práci. Závazek vlády zachovat horní mez sazby příspěvku na důchodové zabezpečení a minimální míru náhrady příjmů (*Doppelte Haltelinie*) znamená nutnost významných fiskálních transferů, které dále zvýší zatížení mladších generací. Státem dotované soukromé důchody (*Riester Rente*) neplní ve skladbě důchodů významnou úlohu. Výnosy jsou nízké a správní náklady vysoké. Osoby s nízkými příjmy nemohou dosáhnout dostatečných úspor pro odchod do důchodu.

(23) Daňový systém značnou měrou závisí na příjmech z daní z práce, přičemž stále nejsou dostatečně využity daňové základy méně narušující inkluzivní růst. Daňové zatížení v Německu patří k nejvyšším v EU. To snižuje čistou mzdu a odrazuje od zvyšování počtu odpracovaných hodin u určitých skupin, jako jsou osoby s nízkými a středními příjmy a druhé výdělečně činné osoby v domácnosti; to pak brání lepšímu využití potenciálu pracovních sil, přestože hrozí jejich nedostatek. Příjmy z environmentálních daní jsou poměrně nízké, zatímco dotace s nepříznivým vlivem na

[19] Záporné (kladné) znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému (příliš nízkému) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní (utlumující) fiskální politiku.

[20] Příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů by měl mít neutrální povahu.

životní prostředí (včetně snižování daní a osvobození od daně) narušují cíle v oblasti environmentální udržitelnosti a brání dekarbonizaci, energetické účinnosti a zavádění energie z obnovitelných zdrojů.

(24) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a s přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Ty pomáhají řešit všechny nebo významnou část hospodářských a sociálních výzev uvedených v doporučeních, která Německu adresovala Rada v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, jakož i ve veškerých doporučeních pro členský stát vydaných do dne přijetí plánu. Plán zejména přispívá k řešení potřeby navýšit veřejné a soukromé investice, zejména v oblasti zelené a digitální transformace, udržitelné dopravy, čistých, účinných a integrovaných energetických systémů, digitalizace veřejné správy a zdravotnických služeb, vzdělávání a výzkumu a inovací.

(25) Provádění plánu pro oživení a odolnost Německa má přispět k dalšímu pokroku v oblasti zelené a digitální transformace. Na opatření podporující klimatické cíle připadá v Německu 42 % celkových prostředků, které byly na plán přiděleny, a na opatření podporující digitální cíle pak připadá 52 % z těchto celkových prostředků. Plnohodnotné provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s příslušnými milníky a cíli pomůže Německu rychle se zotavit z dopadů krize COVID-19 a současně posílí jeho odolnost. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické zapojování sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.

(26) Do 4. dubna 2022 Německo předložilo programové dokumenty v rámci politiky soudržnosti[21] pro všech patnáct programů Evropského fondu pro regionální rozvoj, všech šestnáct programů Evropského sociálního fondu plus a smíšený program Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu plus. Komise dne 19. dubna 2022 schválila dohodu o partnerství s Německem o využití fondů politiky soudržnosti. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 Německo při programování fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 zohlednilo příslušná doporučení, která mu byla vydána. To je předpokladem pro zlepšení účinnosti a pro maximalizaci přidané hodnoty finanční podpory, kterou má země obdržet z fondů politiky soudržnosti, a zároveň je tak podporována koordinace, doplňkovost a soudržnost mezi těmito fondy a dalšími nástroji a fondy Unie. Úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost a programů politiky soudržnosti také závisí na odstranění překážek, které stojí v cestě investicím na podporu zelené a digitální transformace a vyváženého územního rozvoje.

(27) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývá plán pro oživení a odolnost, Německo stále zaostává v zavádění širokopásmového připojení s velmi vysokou kapacitou ve venkovských oblastech, kde by silnější investice mohly zlepšit růst produktivity a nerovnováhu mezi úsporami a investicemi. Celkově Německo za poslední rok pokrytí širokopásmovým připojením s velmi vysokou kapacitou

[21] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

významně zlepšilo a v současné době je nad průměrem EU. Pokrytí ve venkovských oblastech však činilo 22,5 %, což je pod průměrem EU ve výši 37,1 %. Současně má pouze 15,4 % domácností přístup k připojení optickým vláknem (oproti průměru EU, který činí 50 %), což Německo staví na druhé místo mezi členskými státy s nejnižším pokrytím optickým vláknem, přičemž pět států s nejlepšími výsledky v EU vykazuje míru pokrytí nejméně 85 %. Chybějící připojení optickým vláknem je výrazné ve venkovských oblastech (11,3 % oproti průměru EU ve výši 33,8 %). To brzdí růst produktivity, zejména u malých a středních podniků, z nichž mnohé působí ve venkovských a zčásti venkovských oblastech. Německý plán pro oživení a odolnost nezahrnuje rozšíření širokopásmových a sítí 5G. Existují programy na spolkové a regionální úrovni, jejichž cílem je zlepšit konektivitu v šedých oblastech a mobilní konektivitu v bílých místech. Koaliční dohoda obsahuje ambiciózní cíle v oblasti celostátní dostupnosti připojení optickým vláknem a sítí 5G pro všechny německé domácnosti, lhůtu pro provedení je však ještě třeba určit. Pro včasnou realizaci bude zásadní zvýšení kapacit v oblasti stavebního plánování a řízení v soukromém sektoru a v oblasti plánování a řízení realizace ve veřejném sektoru. Splnění cílů si vyžádá i zlepšení v oblasti podávání žádostí a povolovacích řízení, jakož i v oblasti normalizace alternativních a méně časově náročných technik instalace.

(28) Plán REPowerEU, který reaguje na mandát hlav států a předsedů vlád EU ve Versailleském prohlášení, má v co nejkratší době postupně odstranit závislost Evropské unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. Za tímto účelem jsou ve spolupráci s členskými státy identifikovány nejvhodnější projekty, investice a reformy na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. Cílem těchto opatření je snížit celkovou závislost na fosilních palivech a při dovozu fosilních paliv se odklonit od Ruska.

(29) Německo se potýká s problémy, které se týkají jeho závislosti na fosilních palivech a energetickém dovozu z Ruska, jakož i rámcových podmínek pro investice do plně integrovaného udržitelného energetického systému. Podle údajů z roku 2020 je závislost na dovozu z Ruska obzvláště vysoká (65 %[22]) a vyšší než průměr EU (44 %). Závislost na dovozu ropy z Ruska je rovněž vyšší než průměr EU (34 % v Německu oproti průměru EU ve výši 26 %)[23]. Více než polovinu skladby zdrojů energie Německa představují plyn (26 %) a ropa (35 %). Tato závislost má přímé důsledky pro německý průmysl, na který připadá 35 % konečné spotřeby energie v případě zemního plynu. Rychlejší pokrok v oblasti rozšiřování přenosových a rozvodných sítí a zavádění energie z obnovitelných zdrojů má zásadní význam pro řešení uvedených výzev, splnění cílů v oblasti klimatu a energetiky a navýšení investic v poměru k úsporám. Je zapotřebí většího úsilí k diverzifikaci dodávek energie a jejich tras a využití všech dostupných bezuhlíkových zdrojů energie, zejména zavedení elektřiny a plynu z obnovitelných zdrojů včetně obnovitelného vodíku a zkapalněného zemního plynu. Doporučuje se, aby byly nové investice do infrastruktury a do sítí souvisejících s plynem pokud možno schopny obstát i v budoucnosti, aby se usnadnila jejich dlouhodobá udržitelnost prostřednictvím budoucího nového využití pro udržitelná paliva. Aby Německo splnilo cíle iniciativy „Fit for 55“, bude muset dále zvyšovat své

[22] Podle posledních údajů německého Spolkového ministerstva hospodářství a opatření v oblasti klimatu se podíl na celkovém dovozu plynu snížil na 35 %.

[23] Eurostat (2020), podíl dovozu z Ruska na celkovém dovozu zemního plynu a ropy. Pro účely průměru za EU-27 vychází celkový dovoz z dovozu ze zemí mimo EU-27. V případě Německa celkový dovoz zahrnuje obchod uvnitř EU. Ropa nezahrnuje rafinované ropné produkty.

ambice v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování podílu obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti. Je třeba úsilí k urychlení dekarbonizace průmyslu, zlepšení možností flexibility a reakce spotřebitelů energie na měnící se ceny a posílení integrace energetického systému[24]. Je také nutné přijmout opatření s cílem zvýšit energetickou účinnost a snížit spotřebu energie a zrychlit dekarbonizaci fondu budov a odvětví dopravy, kde v roce 2021 nebyly splněny národní emisní cíle pro tato odvětví. Větší využití sdílené mobility a udržitelné veřejné dopravy může snížit spotřebu fosilních paliv. Rozšiřování elektrických rozvodných sítí v Německu zaznamenalo významná prodlení. K hlavním překážkám patří mimo jiné složitost a délka územních, povolovacích a odvolacích řízení. Zpoždění rozvoje elektrických rozvodných sítí si v určitých oblastech vyžádala omezení obnovitelných zdrojů energie. Kromě toho zpožděné rozšiřování elektrických rozvodných sítí významně ovlivňuje sítě sousedních členských států, neboť kapacita sítě v Německu nestačí k přepravě objemů elektřiny obchodovaných v příslušném cenovém pásmu. Vláda se zavázala zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie při výrobě elektřiny na 80 % do roku 2030 a na téměř 100 % do roku 2035. Zavádění obnovitelných zdrojů, zejména větrných elektráren na pevnině, se v posledních letech výrazně zpozdilo v důsledku přetrvávajících překážek realizace. Odstraňování překážek v oblasti provádění zahrnuje přijetí opatření s cílem řešit v rané fázi konflikty týkající se využití půdy, uvolnit pravidla pro minimální vzdálenost, zlepšit využívání územního plánování k určení zón pro zavádění větrné energie a usnadnit získávání povolení. Lze zlepšit přijetí na místní úrovni, a to i pomocí zjednodušeného postupu konzultací, zvýšené účasti občanů a sdílení výnosů z projektů. Rozmach obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti nejen omezí závislost na dovozu energie, ale také významně sníží ceny energií. A konečně lze také dále posílit účast na energetické přeshraniční spolupráci a zvýšit flexibilitu a možnost zpětného toku v oblasti stávajícího propojení energetických soustav.

(30) Vzhledem k tomu, že urychlený přechod na klimatickou neutralitu a odklon od fosilních paliv si v řadě odvětví vyžádá značné náklady na restrukturalizaci, může Německo v rámci politiky soudržnosti využívat mechanismus pro spravedlivou transformaci, aby zmírnilo socioekonomický dopad přechodu v nejpostiženějších regionech. Německo může navíc zlepšovat pracovní příležitosti a posilovat sociální soudržnost s pomocí Evropského sociálního fondu plus.

(31) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2022, přičemž její stanovisko[25] je promítnuto do níže uvedeného doporučení č. 1.

(32) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Německa je toto reflektováno zejména v níže uvedených doporučeních č. 1, 2 a 3.

(33) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2022 a program stability z roku 2022. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených

[24] Integrace energetické soustavy propojuje jednotlivé nosiče energie navzájem a s odvětvími koncové spotřeby.

[25] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

doporučení č. 1, 2, 3 a 4. Doporučení č. 1, 2 a 3 rovněž přispívají k provádění doporučení pro eurozónu, zejména prvního a čtvrtého doporučení pro eurozónu. Fiskální politiky uvedené v doporučení č. 1 a politiky uvedené v doporučeních č. 2, 3 a 4 pomáhají mimo jiné řešit nerovnováhy související s přebytkem běžného účtu, pokud jde o vyšší investice.

DOPORUČUJE Německu v letech 2022 a 2023:

1. V roce 2023 zajistit, aby růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů odpovídal celkově neutrální orientaci politiky, s přihlédnutím k pokračující dočasné a cílené podpoře domácností a podniků, které jsou nejvíce ohroženy nárůstem cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Být připraveno na přizpůsobování běžných výdajů vyvíjející se situaci. Rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a do energetické bezpečnosti, mimo jiné využitím Nástroje pro oživení a odolnost, plánu RePowerEU a dalších fondů EU. V období po roce 2023 provádět fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic. Zlepšit skladbu daní ve prospěch inkluzivnějšího udržitelnějšího hospodářského růstu, zejména zlepšením daňových pobídek ke zvýšení počtu odpracovaných hodin. Zajistit dlouhodobou udržitelnost důchodového systému.

2. Pokračovat v provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s milníky a cíli uvedenými v prováděcím rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021. Rychle dokončit jednání s Komisí o programových dokumentech v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027, aby mohlo započít jejich provádění.

3. Odstranit překážky a posílit investice do digitálních komunikačních sítí s velmi vysokou kapacitou.

4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech a diverzifikovat jejich dovoz zlepšením energetické účinnosti, pobídkami k úsporám energie, diverzifikací dodávek energie a jejich tras, odstraněním úzkých míst v oblasti investic, dalším zjednodušením povolovacích řízení, posílením investic do elektrických rozvodných sítí a energie z obnovitelných zdrojů a zrychlením zavádění těchto sítí a dalším rozvojem účasti v energetické přeshraniční spolupráci.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně